

Hoe pak je het maken van een nulmeting aan?

Op de foto: Thaisa Rougoor

Het meten van de effecten van de eigen activiteiten kan lastig zijn. Er zijn regio's die dit jaar een nulmeting doen, maar hoe pak je dat aan? Twee betrokkenen vertellen meer over hun aanpak.

In de regio Twente is er hard gewerkt aan het monitoring en evaluatieplan (M&E plan), vertelt onderwijskundige Thaisa Rougoor. "Het plan bestaat uit twee delen. Er is de monitoring om de vooruitgang in de gaten te houden, en de evaluatie, die draait om de effectmeting. Zo wordt de voortgang bijgehouden, op basis van de activiteitenplannen."

Er zijn drie inhoudelijke doelstellingen, naast de vierde doelstelling om een regionaal duurzaam netwerk op te zetten. Aan die drie doelen zijn twaalf activiteiten verbonden. "We willen aantonen wat we gedaan hebben, iets zal soms precies gegaan zijn als gepland en een andere keer is het plan aangepast. Daarnaast willen we zien in hoeverre iets heeft toegevoegd aan de leeropbrengsten voor de leerlingen, de positieve beeldvorming rond techniek en de professionalisering van de docenten."

De regio Twente is in vijf subregio's verdeeld, hier wordt per activiteit en doelstelling de voortgang opgehaald. "We hebben een stoplichtenmodel ingezet, waarmee kan worden aangegeven welke mijlpalen er behaald zijn, wat er nog gedaan moet worden en waar ze trots op zijn. Want ook dat laatste is belangrijk om te horen."

Subdoelen

Niet alles in de regio wordt met een effectmeting

gemeten, legt Rougoor uit. "We willen kwalitatieve data over bijvoorbeeld de beeldvorming van ouders en leerlingen over techniek, maar ook kwantitatieve data, over de doorstroom en instroom van leerlingen." Vervolgens moet je je afvragen, hoe moet deze informatie worden opgehaald? Zijn er al meetinstrumenten of moet dit ontwikkeld worden? "Er zijn vragenlijsten, groepsinterviews en los daarvan ook regionale audits om bij elkaar in de keuken te gaan kijken. Dat wordt onze lijn voor de komende jaren. Maar we willen vooral niet alles tegelijk doen."

Door het werken in subregio's pakt elke regio dingen nu soms apart op. "We zijn nu ook bezig met een regionale evaluatie; een soort zelfscan waarin docenten en werkgroepleden aan de hand van effectieve kenmerken checken of hun activiteiten hieraan voldoen. Op die manier geeft het informatie over de specifieke activiteit, over hoe de subregio ervoor staat en wat het rendement is voor de regionale doelstellingen."

En sommige subregio's zijn al met onderdelen bezig, bijvoorbeeld met vragenlijsten voor leerlingen die al een activiteit aan het doen zijn. "Daar lopen we dus een beetje op vooruit." De planningen van de subregio's zullen verschillen, en dat is niet erg, aldus Rougoor. "Het is soms lastig om regionaal te werken, er zijn onderling best wat drempels om met elkaar

Marleen Schrijver

samen te werken. Maar door deze kennisuitwisseling kunnen grotere dingen worden opgepakt. Dat is echt een voordeel."

Regiovisie

In de regio Amersfoort e.o. heeft T is for Tech in januari een plan opgezet op basis van de resultaten van de regiovisie, vertelt programmanager

Marleen Schrijver. "We hebben bij het maken van de regiovisie aan het eind van het jaar aan de vmbo's gevraagd wat ze gedaan hebben, en wat ze zouden willen doen. Vervolgens konden we dat in cijfers concreet maken, al bleek het wel lastig om die te verwerken." Het was ook niet heel efficiënt dat het jaar eigenlijk anderhalf jaar werd, met in juli een herzieningsmoment en in december een nulmeting, aldus Schrijver.

Het bleek best lastig, zo'n nulmeting. "Een aantal dingen kan je de scholen vragen. Gingen er meer leerlingen naar bedrijven toe? Dan krijg je een ja of een nee. Maar wil je gegevens over hoeveel leerlingen van school zijn doorgestroomd naar technische vervolgopleidingen, dan moet je echt de statistieken in."

En dan krijg je weer te maken met privacyregels, aldus Schrijver, want die informatie mag niet altijd vrijgegeven worden. "Dan wordt het een enorme zoektocht. We worstelen dus wel een beetje met hoe gedetailleerd het moet zijn. Al hoeft het natuurlijk geen wetenschappelijk rapport te worden."

Monitoren

In de praktijk komt het erop neer dat er veel tijd wordt besteed aan het verkrijgen van de juiste informatie. "Daarnaast hebben we gegevens uit de financiële administratie wat betreft de bestede uren. En je wil ook wat kwalitatieve informatie, welke mijlpalen hebben we behaald? Uiteindelijk wil je het project echt monitoren. Momenteel werken we aan een ict-applicatie die ons hierbij gaat helpen."

Hopelijk wordt het daarna allemaal wat makkelijker, zegt Schrijver. "We zijn nu alle hiaten aan het tackelen, en zitten middenin de zoektocht hoe dit aan te pakken."